

รายงานการวิเคราะห์เหตุอันควรสงสัย ประจำเดือนกันยายน - ตุลาคม พ.ศ. 2559

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้รวบรวมรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (Suspicious Transaction Report – STR) ที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในห้วงเดือนกันยายน - ตุลาคม 2559 มีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

1. อาชญากรรมฉ้อโกงประชาชน

จากรายงาน STR พบประเด็นความเคลื่อนไหวที่ควรเฝ้าระวัง อาชญากรรมเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน กรณีมีการแอบอ้างสถาบันการเงินในการสร้างเรื่องหลอกลวงประชาชนอย่างแพร่หลาย โดยใช้รูปแบบเชิญชวนบุคคลทั่วไปเป็นสมาชิกเครือข่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ โดยอ้างว่าธนาคารเป็นผู้บริหารจัดการเงินกองทุนเอง และจะให้สมาชิกได้รับสิทธิพิเศษในการกู้เงิน รวมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ (ข้อเท็จจริงธนาคารที่ถูกแอบอ้างไม่มีส่วนรู้เห็นแต่อย่างใด) เมื่อเหยื่อหลงเชื่อเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารก็จะให้ทำหนังสือยินยอมหักเงินฝากจากบัญชีเพื่อทยอยนำเข้าบัญชีของเครือข่ายอย่างเป็นทางการ ซึ่งมีได้รับผลประโยชน์จริงตามที่กล่าวอ้าง ในเดือนกันยายนที่ผ่านมา ได้รับ STR ที่แสดงถึงการแพร่ระบาดของการหลอกลวง ฉ้อโกงประชาชนในลักษณะเดียวกันนี้อีกระลอก ซึ่งเป็นรายงานจากอีกสถาบันการเงินหนึ่ง ที่มีชื่อแห่งเดียวกับที่เคยได้รับรายงานเมื่อต้นปี เชื่อว่ากลุ่มอาชญากรมีการสับเปลี่ยนการแอบอ้างสถาบันการเงินที่นำเชื่อถือไปเรื่อยๆ ในครั้งนี้ได้สร้างเรื่องเท็จเกี่ยวกับการตั้งชมรมศูนย์วิสาหกิจชุมชนในแต่ละจังหวัด ที่มีการประสานงานกับนายทุนชาวต่างชาติมาให้เงินทุนสนับสนุนชาวบ้าน (ธนาคารได้ตรวจสอบกับธนาคารแห่งประเทศไทยและหน่วยงานราชการแล้ว ไม่พบว่ามีโครงการดังกล่าวจริง) โดยให้ชาวบ้านมาเปิดบัญชีกับธนาคารที่ระบุ พร้อมส่งสำเนาหน้าสมุดบัญชีและสำเนาบัตรประชาชนให้ทางชมรม ทั้งนี้ ตามรายงาน STR ที่ได้รับ มีผู้มาเปิดบัญชีเพื่อวัตถุประสงค์นี้แล้วจำนวนมาก ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ส่วนที่เหลืออยู่ในจังหวัดนครพนม ลพบุรี และเพชรบุรี รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง โดยเป็นบุคคลจากหลากหลายอาชีพ ทั้งแม่บ้าน รั้งจ้าง เกษตรกร พนักงานบริษัท ค้าขาย ค้าขายออนไลน์ ข้าราชการทหาร ข้าราชการครู ข้าราชการในสถานพยาบาล ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมถึงข้าราชการบำนาญ นับเป็นการแพร่กระจายข่าวสารในหลายวงการอาชีพ ลักษณะการมาเปิดบัญชีจะมาพร้อมกันเป็นกลุ่ม มีจำนวนมากที่สุดถึงกลุ่มละกว่า 40 คน เปิดบัญชีด้วยเงินสดบัญชีละ 200 – 1,000 บาท พร้อมทำบัตร ATM และขอใช้บริการแจ้งความเคลื่อนไหวทางบัญชีผ่านข้อความ SMS เป็นลักษณะที่เชื่อว่าเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลอกลวงเอาเงินและนำบัญชีของผู้อื่นไปใช้ในการที่ผิดกฎหมาย

2. อาชญากรรมพนันออนไลน์

การพนันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือการพนันออนไลน์ นอกจากที่ได้รับรายงานสืบเนื่องมาจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายประสานขอข้อมูลจากสถาบันการเงินเพื่อขยายผลการสืบสวนแล้ว ส่วนสำคัญยังเป็นรายงานที่มาจากกรณีที่สถาบันการเงินได้ติดตามพฤติกรรมความเคลื่อนไหวทางบัญชีที่ผิดปกติของผู้ทำธุรกรรมอย่างต่อเนื่อง และภายหลังตรวจสอบพบว่ามีความเชื่อมโยงกับธุรกิจพนันออนไลน์ตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน นอกจากนี้ พบพฤติกรรมร่วมของการทำธุรกรรมที่มักเชื่อมโยงกับอาชญากรรมพนันออนไลน์ คือการมีธุรกรรมทั้งด้านฝากเงินและด้านถอนเงินที่มีความถี่ผิดปกติ ส่วนใหญ่เป็นหลักร้อยครั้งในแต่ละเดือน และมียอดรวมหมุนเวียนเดือนละเป็นหลักแสนบาทขึ้นไป บางรายเป็นหลักร้อยล้านบาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อมูลด้านอาชีพของผู้ทำธุรกรรมตามที่ให้ไว้กับธนาคาร โดยในด้านฝากจะเป็นการรับเงินโอนจากบัญชีบุคคลอื่นเป็นจำนวนมากผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์เกือบทั้งหมด เช่น ทางอินเทอร์เน็ต, เครื่อง ATM และ CDM และมีการถอนเงินออกอย่างรวดเร็วหลังมีเงินโอนเข้า หรือมีการรวบรวมเงินในแต่ละช่วงเวลาสั้นๆ เพื่อกระจายโอนออกไปยัง 2 – 3 บัญชีอีกทอดหนึ่ง มักพบในพื้นที่กรุงเทพฯ และมีเครือข่ายกระจายอยู่ในทุกภาคของประเทศ

3. ธุรกรรมผิดปกติของบุคคลที่มีสัญชาติประเทศเพื่อนบ้าน

เมื่อต้นปี 2558 สำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับรายงาน STR กรณีการทำธุรกรรมที่ผิดปกติของบุคคลสัญชาติประเทศเพื่อนบ้านที่ประกอบอาชีพในสถานบริการคาสีโน ธุรกิจโรงแรมและสถานบันเทิงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินสูง โดยเฉพาะชาวกัมพูชา ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้มีการหมุนเวียนเงินในบัญชีมูลค่าเป็นหลักล้านบาท ลักษณะเป็นการรับจ้างเปิดบัญชีเพื่อฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับการพนัน สำหรับครึ่งปีหลัง 2559 เริ่มได้รับ STR ลักษณะเช่นเดียวกันอีกครั้ง จาก 2 สถาบันการเงินรวมเป็นจำนวนหลายสิบลายการ โดยในรายงานพบกลุ่มชาวกัมพูชาทั้งหญิงและชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี ทำธุรกรรมในพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะ ต.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว ที่มีความถี่และมูลค่ามากผิดปกติ บางรายมีความถี่เพิ่มขึ้นทุกเดือน และเป็นลักษณะการรวบรวมเงินจากรายย่อยหลายรายผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต จากนั้นถอนเงินสดหรือโอนเงินออกทาง ATM เป็นหลักแสนบาทไปยังบัญชีต่างธนาคารของบุคคลอื่นๆ มากกว่า 1 บัญชี ซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติไทย โดยให้มียอดคงเหลือน้อยที่สุด (เป็นหลักสิบถึงหลักร้อยบาท) ทำเช่นนี้ซ้ำๆ กันทุกวัน รวมมีเงินหมุนเวียนเดือนละเป็นหลักล้านถึงหลักสิบล้านบาท บางช่วงมีการปิดบัญชีหลังจากทำธุรกรรมจำนวนมาก และเปลี่ยนมาทำธุรกรรมในอีกบัญชีที่เปิดใหม่ทันที ลักษณะเช่นนี้เป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการถูกตรวจจับ เป็นพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลด้านอาชีพและรายได้ ซึ่งในระยะหลัง ผู้ถูกรายงานชาวกัมพูชาเหล่านี้ระบุการประกอบอาชีพที่หลากหลายขึ้น ได้แก่ อาชีพค้าปลีก ค้าส่ง มัคคุเทศก์ ธุรกิจเกี่ยวกับการบริการ ลูกจ้าง รับจ้างทั่วไป และอาชีพอิสระ

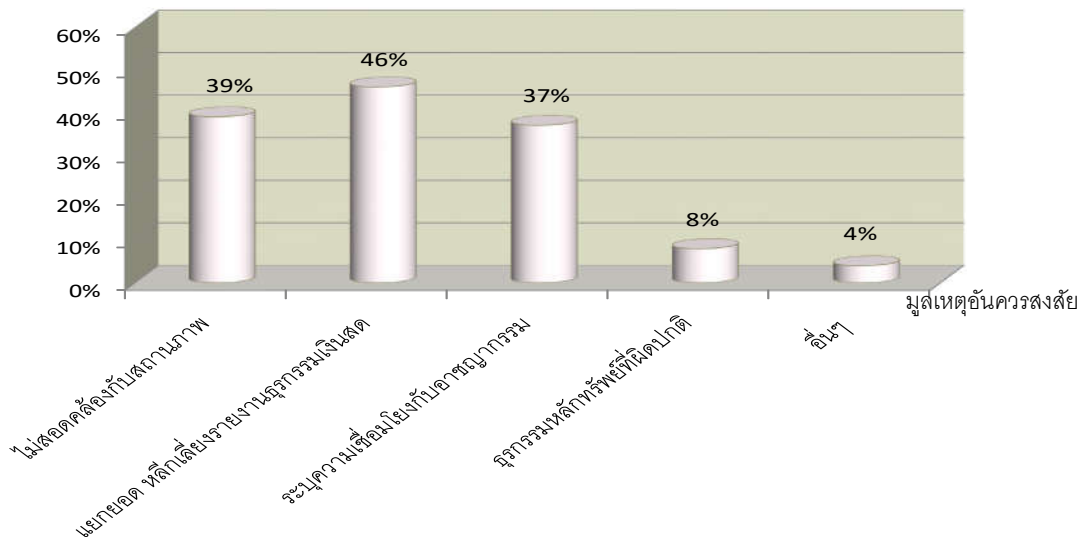

นอกจากการรับแจ้งเปิดบัญชีดังกล่าวแล้ว ยังมีความเป็นไปได้สูงที่อาจจะเชื่อมโยงกับการฉ้อโกงประชาชน รวมทั้งขยายความเชื่อมโยงถึงอาชญากรรมการค้าสิ่งผิดกฎหมายอื่นๆ ตามการเติบโตของธุรกิจคาสิโนออนไลน์ที่ถูกกฎหมายในประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งต่างมีนโยบายสนับสนุนการเปิดธุรกิจการพนันเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว จนมีการคาดการณ์ว่าภูมิภาคเอเชียกำลังจะกลายเป็นตลาดการพนันถูกกฎหมายที่ใหญ่ที่สุดในโลก เชื่อว่าสถานการณ์ดังกล่าวจะเอื้อต่อการขยายตัวของการเล่นออนไลน์ในไทยที่มีรูปแบบเป็นอาชญากรรมข้ามชาติชัดเจนขึ้น โดยที่ผ่านมามีการจับกุมกลุ่มชาวต่างชาติที่เข้ามาทำธุรกิจเปิดให้บริการพนันออนไลน์ในไทยแล้วเป็นคดีใหญ่หลายคดี มีเงินหมุนเวียนแต่ละกลุ่มถึงหลักร้อยล้านบาท

4. ธุรกิจหลักทรัพย์

STR เกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์ที่ผิดปกติ มีการรายงานมาจำนวนค่อนข้างมาก เป็นผลสืบเนื่องมาจากการขยายผลการระดมทุนในคดีใหญ่ต่างๆ ที่ผ่านมา อาทิ การยกยอกทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น ขบวนการทัวร์ศูนย์เหรียญ การทุจริตโครงการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย คลองด่าน ฯลฯ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี การลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ และการรับของโจรด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการฟอกเงินผ่านตลาดหลักทรัพย์ที่เป็นวิธีดั้งเดิมยังคงเป็นที่นิยมไม่ลดลง ทั้งในหมู่ขบวนการก่ออาชญากรรมที่มีเงินหมุนเวียนสูงและหมู่ผู้ก่ออาชญากรรมรายย่อย

แผนภูมิ รายงานธุรกิจที่มีเหตุอันควรสงสัยแสดงจำแนกเป็น 5 กลุ่มหลัก ดังนี้

(หมายเหตุ: เนื่องจากมี STR จำนวนหนึ่งระบุพฤติการณ์ที่เป็นมูลเหตุต้องสงสัยมากกว่า 1 ประเด็น ทำให้เมื่อคัดแยกโดยใช้เกณฑ์พฤติการณ์เดียวเป็นหลัก จึงมีส่วนที่ต้องนับซ้ำ และเมื่อรวมจำนวนร้อยละของทั้ง 5 ประเภท ทำให้ได้จำนวนมากกว่าร้อยละ 100)

ภาพรวมการวิเคราะห์รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเดือนกันยายน - ตุลาคม 2559 รวม 918 รายการ แบ่งได้เป็น 5 กลุ่มหลัก ดังนี้

1.1 การทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับสถานภาพ ได้แก่รายการธุรกรรมที่มีปริมาณ หรือมูลค่าสูง ไม่สอดคล้องกับอายุ อาชีพ และรายได้ หรือมีพื้นที่ทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับถิ่นที่อยู่ หรือที่ตั้ง และลักษณะของธุรกิจ

1.2 การทำธุรกรรมแยกยอดเงินฝาก/ถอน ให้แต่ละยอดมีมูลค่าต่ำกว่าสองล้านบาท เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานธุรกรรมเงินสด ซึ่งรวมทั้งกรณีแยกยอดทำธุรกรรมในบัญชีเดียว และแยกยอดทำธุรกรรมกระจายยังหลายบัญชี

1.3 รายงานธุรกรรมที่สามารถระบุความเชื่อมโยงกับอาชญากรรม ได้แก่ รายการธุรกรรมของผู้เกี่ยวข้องกับคดีการก่ออาชญากรรมที่มีการจับกุมแล้ว หรือปรากฏข่าวสารทางสื่อมวลชน หรือตามข้อมูลที่ได้รับการร้องเรียนจากภาคประชาชน รวมทั้งผู้เป็นเป้าหมายการสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานปราบปรามอาชญากรรมต่างๆ ตามที่สถาบันการเงินได้รับหนังสือขอความร่วมมือตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวทางบัญชี

1.4 การทำธุรกรรมซื้อ/ขาย/โอนหลักทรัพย์ที่ผิดปกติ ไม่สมเหตุสมผลในแง่มุมต่างๆ อาทิ ด้านมูลค่า ความถี่ ความสัมพันธ์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้โอนกับผู้รับโอนหลักทรัพย์ รวมถึงพฤติการณ์ที่ทำให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ไม่เป็นธรรม โดยรายการส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้เป็นรายการที่ได้รับจากสถาบันการเงินประเภทบริษัทหลักทรัพย์

1.5 มูลเหตุธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยอื่นๆ อาทิ ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศเสี่ยง หรือผู้ทำธุรกรรมเป็นผู้ถูกจัดลำดับในรายการผู้มีความเสี่ยง การแลกเปลี่ยนและการทำธุรกรรมด้วยธนบัตรใบย่อยที่ผิดปกติ การมอบอำนาจทำธุรกรรมที่ผิดปกติ การไม่ประสงค์แสดงตน ไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรม และการมีพฤติการณ์พิรุทธ์ต่างๆ ในการเปิดบัญชี เป็นต้น